

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1943

N:o 162

Sisällys: N:o 162. Ulkomailta saapuneiden tai ulkomaille osoitettujen postilähetysten tullivalvonnasta.

N:o 162.

Kiertokirje

ulkomailta saapuneiden tai ulkomaille osoitettujen postilähetysten tullivalvonnasta.

Tullilaissa 8 päivältä syyskuuta 1939 säädetään postiliikenteestä muun muassa seuraavaa.

1. „Posti- ja lennätinlaitoksen on tulliselvitettävä kaikki postilähetykset, jotka ovat tulleet ulkomaalta ja osoitetut tullialueella olevaan paikkaan, taikka luovutettava ne tullitoimipaikkaan. Jos lähetys on osoitettu sellaiselle paikkakunnalle, jossa on tullitoimipaikka, voi vastaanottaja kuitenkin toistaiseksi tai määräajaksi tahi kullakin kerralla pidättää itselleen oikeuden huolehtia saapuvien lähetysten tulliselvityksestä.

Kirjeet ja ristisidelähetykset annettakoon tulliselvittämättä vastaanottajille, jollei ole aihetta epäillä niiden sisältävän muuta tavaraa kuin arvottomia näytteitä.”

2. „Tullitoimipaikalla on oikeus postitoimipaikan virkahuoneistossa valvoa, ettei postilähetymiä anneta vastaanottajille tulliselvittämättä silloin, kun tulliselvitys on tarpeen.”

3. „Tullilaitoksen ei ole ryhdyttävä mihinkään toimenpiteeseen kauttakulkeviin tai tullialueelta vietäviin postilähetymiin nähden, paitsi jos tullialueelta vietävät lähetykset sisältävät vientitullin tai vientikiellon alaisia tavaroita tahi tullitavaraa.

Kun vientitulli tai vientikielto on säädetty sellaiselle tavaralle, jonka voidaan otaksua joutuvan postitse vietäväksi tullialueelta, tulee tullihallituksen sekä posti- ja lennätinhallituksen sopia keskenään, kuinka tavaran tullivalvonta on järjestettävä.”

Tullisääntö 8 päivältä syyskuuta 1939 säättää postiliikenteestä muun muassa:

1. „Postitse tullialueelle saapuneet lähetykset, jotka eivät ole tarkoitettavat avaamattomina kuljetettavaksi tullialueen kautta, on posti- ja lennätinlaitoksen yleensä niin pian kuin mahdollista annettava määräpaikan tullitoimipaikkaan. Paikkakunnalla, jossa posti- ja lennätinlaitoksella on tulliselvitystä varten tarkoitettu huoneisto, pitääköön posti- ja lennätinlaitos kuitenkin hallussaan postilähetykset niiden tulliselvitykseen saakka.

Annettaessa saapuneita postilähetymiä tullitoimipaikkaan tulee mukana olla luettelo niistä kolmin kappalein, joista yksi tullitoimipaikan siihen merkitsemän kautta lähetysten vastaanottamisesta on palautettava posti- ja lennätinlaitokselle. Luettelot on varustettava läpi vuoden jatkuvilla järjestysnumeroilla; niihin on merkittävä kunkin lähetymen postiinjättämisnumero ja -paikka sekä vastaanottaja, ja niissä tulee olla tilaa muistiinpanoja varten lähetysten tulliselvittämisestä, puutteellisuuksista, joita vastaanotettaessa on havaittu päällyksessä, ja muusta sellaisesta.

Jollei määräpaikassa ole tullitoimipaikkaa, jolla on oikeus tulliselvittää postilähetymiä, on sinne osoitettujen lähetysten tulliselvitys toimitettava sen postivaihtopaikan tullitoimipaikassa, johon lähetys ensiksi on tullut.”

2. „Edellä (1 kohdan viimeisessä kappaleessa) mainitut postilähetykset on posti- ja lennätinlaitoksen tulliselvityttävä. Paikkakunnalla, jossa tavaraa tuodaan tulli-

alueelle postitse suurin määrin ja posti- ja lennätinlaitos on ryhtynyt laajahkoa tulliselvitystoimintaa varten tarpeellisiin järjestelytoimiin, pitääköön posti- ja lennätinlaitos huolta myöskin muiden postilähetysten tulliselvittämisestä, jos ne ovat osoitetut sellaisille paikkakunnalla asuville vastaanottajille, jotka eivät ole pidättäneet itselleen oikeutta huolehtia tulliselvityksestä.

Korvauksena postilähetysten tulliselvittämisestä saa posti- ja lennätinlaitos vastaanottajalta kantaa sellaisen maksun, kuin erikseen säädetään."

3. „Tullitoimipaikkaan annetun postilähetksen, jota ei vielä ole tulliselvitetty, saa posti- ja lennätinlaitos ottaa takaisin postitse palauttavaksi tai lähetettäväksi toiseen tullialueen paikkaan, missä lähetys voidaan tulliselvittää. Takaisinottamisesta tulee asianomaisen postitoimipaikan antaa tullitoimipaikalle kuitti.

Vietäessä muuta kuin seuraavassa kohdassa mainittua tavaraa postitse ei mitään tullitoimenpiteitä tarvitse suorittaa, paitsi siinä tullilaissa edellytetyssä tapauksessa, että vientikielto tai vientitulli säädetään tavaralle, jota voidaan otaksua postitse viettävän, missä tapauksessa tullihallitus antaa tarpeelliset määräykset neuvoteltuaan posti- ja lennätinhallituksen kanssa."

4. „Paitsi mainittua postilähetysten palauttamista (edellä 3 kohdan ensimmäinen kappale) posti- ja lennätinlaitoksen toimesta, saadaan sellainen postilähetys, joka on tulliselvitetty, mutta jota ei vielä ole otettu tullitoimipaikan tai posti- ja lennätinlaitoksen huostasta, sekä muutoin kuin postitse saapunut, vapaaseen liikkeeseen vielä laskematon tavara palauttaa tullialueelta postitse.

Kun palauttaminen edellisen kappaleen mukaan toimitetaan postitse, on kääroön, joka sisältää tavarain, tullitoimipaikan toimesta pantava nimilippu, joka osoittaa tavarain olevan tullitavaraa, sekä kääro tullivartioiden alaisena annettava postitoimipaikkaan, jonka tulee tavarainhaltijan tullitoimipaikkaan antamaan tavarainhoitoon merkitä kuittaus tavarain vastaanottamisesta postitse kuljetettavaksi tullialueelta. Lähetykseen kuuluva osoitekortti on varustettava nimilipulla, leimalla tai merkinnällä, joka osoittaa tavarain olevan tullitavaraa.

Tämän kohdan mukaisesti haltuun otta- maansa tavaraa tulee posti- ja lennätinlaitoksen pitää tarpeellisen tullivalvonnan alaisena. Jos lähettäjä haluaa ottaa takaisin tavarain, ennenkuin vienti on tapahtunut, on posti- ja lennätinlaitoksen palautettava tavara samaan tullitoimipaikkaan tulliselvitettäväksi. Jos sellainen lähetys palautetaan ulkomaalta Suomeen, on otettava huomioon, mitä 1 kohdan ensimmäisessä kappaleessa on määrätty."

Joulukuun 30 päivänä 1941 annetun *liikevaihtoverolain* mukaan liikevaihtoveroa suoritetaan myös tavarain maahan tuonnista. Verosta vapaita ovat kuitenkin m. m. sanoma- ja aikakauslehdet sekä tieteelliset julkaisusarjat ja niihin sisältyvät julkaisut. Liikevaihtoverosta on soveltuvin osin voimassa, mitä tullista on säädetty.

Tavarain tuonnin ja viennin kieltämisestä 22 päivänä tammikuuta 1942 annetun *valtioneuvoston päätöksen* mukaan kaiken tavarain tuonti- ja tullivarastoon paneminen sekä vienti ilman lisenssitoimikunnan antamaa lupaa on kielletty. Posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeessä N:o 71/1942 selostetut Valtion lisenssitoimikunnan ohjeet tavarain tuonti- ja vientisäännöstelyn johdosta ovat edelleen voimassa.

Edelliselvitettyihin säännöksiin perustuu *ulkomaille osoitettujen tai ulkomailta saapuneiden postilähetysten tullivalvonta*. Tässä suhteessa toimipaikoille on eri aikoina annettu määräyksiä ja ohjeita, jotka posti- ja lennätinhallitus seuraavassa julkaisee yhteen koottuina ja eräissä kohdissa täydennettyinä.

A. Ulkomaille osoitetut postilähetykset.

1. Postipaketit.

1. Ulkomaille osoitettuja postipaketteja vastaanottavan virkailijan on tarkastettava lähettäjän tulliluetteloon tekemien ilmoitusten mukaan, onko paketin sisältö sallittu maasta vietäväksi ilman asianmukaista vientilupaa. *)

Ulkomaille osoitettujen postipakettien tulliluettelot ja, mikäli katsotaan tarpeelliseksi myöskin paketin sisällön, tarkastaa sitäpaitsi lähtöpaikkakunnalla, jossa on tul-

*) Katso posti- ja lennätinhallituksen kierto- kirjettä N:o 71/1942.

litoimisto **) tulliviranomainen. Jos lähtöpaikkakunnalla ei ole tullitoimistoa, suorittaa tarkastuksen vaihtopostitoimipaikan tulliviranomainen.

Tulliviranomaisen tarkastuksesta riippuu, saadaanko paketti lähettää ulkomaille vai eikö. Tarkastuksesta ja päätöksestään on tulliviranomaisen tehtävä merkintä tulliluetteloon.

2. Jos paketti sisältää sellaista tavaraa, jonka kuljettamiseen maasta vaaditaan aseuksenmukainen vientilupa, on tällainen lupa lähettäjältä vaadittava ja joko annettava lähtöpaikkakunnan tarkastavalle tulliviranomaiselle tai liitettävä pakettiosoitteeseen vaihtopostitoimipaikan toimesta tulliviranomaiselle annettavaksi.

3. Jos postivirkailija epäilee, että paketti sisältää tavaraa, jonka vienti maasta on kielletty, kiinnittäköön tulliviranomaisen huomiota asiaan esim. tulliluetteloon tehdyllä merkinnällä. Ellei pakettia saada maasta viedä, on se lähettäjälle takaisin luovutettava, jos hän niin haluaa ja suorittaa mahdolliset palauttamiskustannukset.

4. Postipakettien tarkastamisesta on sekä lähtö- että vaihtopostitoimipaikassa ilmoitettava tulliviranomaiselle niin hyvissä ajoin, että paketit, mikäli mahdollista, voidaan viivytyksittä edelleenlähettää. ***)

5. Postipaketteja ulkomaille vastaanotettaessa on huomiota kiinnitettävä myös rahan ja arvopaperin maasta viennistä sekä ulkomaan valuutan ja ulkomaanrahan määräisten saatavien luovuttamisesta Suomen Pankille 12 päivänä kesäkuuta 1941 annettuun valtioneuvoston päätökseen. Siten tulee postipaketin lähettäjän, jos paketti sisältää tavaraa, joka saadaan maasta viedä ainoastaan asianmukaisella luvalla, vienti-ilmoituksen ohella jättää asianomaiseen pos-

titoimipaikkaan kaksin kappalein jäljennös maasta vietävää tavaraa koskevasta kauppalaskusta sille merkittyine sitoumuksineen, että viennistä saatavissa oleva valuutta luovutetaan Suomen Pankille. Kauppalasku ja sitoumus toimitetaan paketin ohella asianomaiselle tullikamarille, joka palauttaa sitoumuksen tavaran lähettäjälle, sitten kuin tullikamarille on esitetty Suomen Pankin tai sen valtuuttaman liikepankin todistus siitä, että sitoumus on asianmukaisesti tullut täytetyksi.

Yllämainittua sitoumusta ei vaadita postienäkölähetyksistä.

2. Pikkupaketit.

Jos pikkupakettiin osoitemaata koskevien kirjetaksan ilmoitusten mukaan on liitettävä tulliluettelo, noudatetaan pikkupaketteihin nähden postipaketeista edellä annettuja määräyksiä.

Jos taas tulliluetteloa ei tarvitse pikkupakettiin liittää, vastaanottavan virkailijan on lähetykseen kiinnitetyn tullilipukkeen merkintöjen perusteella alustavasti tarkastettava, onko lähetyksen sisältö sallittu maasta vietäväksi ilman vientilupaa. Lopullisen tarkastuksen suorittaa nytkin tulliviranomainen, jota varten pikkupaketti on annettava joko lähtöpaikkakunnalla, jos siellä tullitoimisto on, taikka muussa tapauksessa vaihtopostitoimipaikassa tulliviranomaisen tarkastettavaksi. Muussa suhteessa noudatetaan postipaketeista edellä annettuja määräyksiä.

3. Ristisiteet.

Vastaanottaessaan ulkomaille osoitettuja painotuote- tai tavaranäyteristisiteitä, jotka lähettäjä jättää suoraan toimipaikkaan, virkailijan on tarkistettava, onko lähetyksen sisältö sallittu maasta vietäväksi ilman vientilupaa. Myöskin kirjelaatikoista kertyneet ulkomaille osoitetut ristisidelähetykset on ennen edelleen ohjaamista samalla tavoin tarkistettava. Jos lähtöpaikkakunnalla on tullitoimipaikka, on epäselvissä tapauksissa ristisidelähetys ennen edelleen lähettämistä luovutettava tulliviranomaisen tarkastettavaksi taikka muuten hankittava selvitys asiaan tulliviranomaiselta. Jos lähetys on jätetty postiin paikkakunnalla, jossa ei ole tullitoimipaikkaa, suorittaa vaihtopostitoimipaikan tulliviranomainen tarpeen vaatiessa tarkastuksen; lähtötoimipaikan on, milloin se katsoo aiheelliseksi, kiinnitettävä

**) Tullitoimipaikkoja on seuraavilla paikkakunnilla: Hamina, Hanko, Helsinki, Hämeenlinna, Iisalmi, Joensuu, Jyväskylä, Kaskinen, Kemi, Kokkola, Kotka, Kristiinankaupunki, Kuopio, Lahti, Loviisa, Maarianhamina, Mikkeli, Oulu, Pietarsaari, Pori, Porvoo, Raase, Rauma, Savonlinna, Tampere, Tornio, Turku, Uusikaupunki, Vaasa ja Viipuri.

***) Kun ulkomaille osoitettu postilähetys on tulliviranomaisen tarkastettava ennen lähetyksen edelleen lähettämistä, postitoimipaikkoja kehoitetaan sopimaan paikkakunnan tulliviranomaisen kanssa siitä, mitä menettelyä noudattaen lähetysten tarkastus paikalliset olosuhteet huomioon ottaen voidaan joustavimmin toimittaa.

huomiota lähetyksen sisällön mahdolliseen vientikiellonalaisuuteen esim. kirjoittamalla lähetykseen punaisella sanan „tulliin” tai muulla sopivalla tavalla.

Jos ristiside sisältää sellaista tavaraa, jonka kuljettamiseen maasta vaaditaan vientilupa, on tällainen lupa lähettäjältä vaadittava ja joko annettava lähtöpaikkakunnan tarkastavalle tulliviranomaiselle tai liitettävä lähetykseen vaihtopostitoimipaikan toimesta tulliviranomaiselle annettavaksi. Ellei lähettäjällä ole vientilupaa, eikä lähetystä ilman sitä saa maasta viedä, on lähetys luovutettava takaisin lähettäjälle.

Edellä postipaketeista 5. kohdassa annettuja ohjeita tavarann viennistä saatavissa olevan valuutan luovuttamisesta Suomen Pankille on tarpeen vaatiessa sovellettava myöskin ristisidelähetyksiä ulkomaille lähetettäessä.

4. Kirjeet.

Jos kirjeessä halutaan ulkomaille lähettää tavaraa, jonka maasta vientiin vaaditaan vientilupa, taikka esim. postimerkkejä, kun niiden vienti ei tapahdu kiertokirjeessä N:o 105/1941 selvitettyllä tavalla Suomen Postimerkkeilijäyhdistysten Valtuuskunnan valvonnan alaisena, on lähettäjää neuvotava paikkakunnalla, missä on tullitoimipaikka, hankkimaan ennen kirjeen postiin jättämistä kirjeeseen tulliviranomaisen merkintä siitä, että lähetyksen sisältö on vientikiellosta annettujen määräysten mukaisesti sallittu maasta vietäväksi. Jos taas kirje ilman tällaista tulliviranomaisen merkintää on jätetty postiin, ei kirjettä luovuteta lähtöpaikkakunnan tullitoimipaikkaan, vaikka kirjeen epäiltäisiinkin sisältävän vientikiellon alaista tavaraa. Näihin kirjeisiin samoinkuin sellaisilla paikkakunnilla, missä ei ole tullitoimipaikkaa, postiin jätettyihin kirjeisiin nähden on huomattava, että jos postitarkastustoimistossa havaitaan ulkomaille lähetettävän kirjeen sisältävän tavaraa taikka muuta, jonka maasta vientiin vaaditaan erityinen lupa, ja tällainen lupa ei kirjettä seuraa, kirje palautetaan lähettäjälle.

Ulkomaille osoitettuun kirjeisiin on sovellettava myöskin mitä on määrätty rahan ja arvopaperien vientikiellosta annetussa posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeessä N:o 38/1941.

B. Ulkomailta saapuvat postilähetykset.

1. Postipaketit.

Kaikki ulkomailta saapuvat postipaketit annetaan tullitoimipaikkaan entistä menettelyä noudattaen. Jos osoitepaikkakunnalla on tullitoimipaikka, tulliselvitetään saapuneet postipaketit siis tässä tullitoimipaikassa, muussa tapauksessa asianomaisen vaihtopostitoimipaikan tullitoimipaikassa.

2. Pikkupaketit.

Kaikki ulkomailta saapuvat pikkupaketit ovat niinkään tullivalvonnan alaiset. Jos pikkupaketti on osoitettu paikkakunnalle, jossa on tullitoimipaikka, on osoitepaikkakunnan postitoimipaikan luovutettava pikkupaketti sanottuun tullitoimistoon; jos pikkupaketin osoitepaikkakunnalla ei ole tullitoimipaikkaa, huolehtii tulliselvityksestä vaihtopostikonttori. Tässä suhteessa noudatettavat lähemmät ohjeet on annettu posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeen N:o 123/1942 kohdassa 12 ja ulkomaisen kirjetaksan sivulla 25 kappaleen „Tullin-alaiset esineet”, „Saapuneet lähetykset” kohdalla (korjattuna posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjekokoelman A-liitteen N:o 6/1942 mukaisesti).

3. Ristisiteet.

Ulkomailta saapuvat ristisidelähetykset saadaan antaa tulliselvittämättä vastaanottajille siinä tapauksessa, että ei ole aihetta epäillä niiden sisältävän muuta tavaraa kuin arvottomia näytteitä. Näin ollen ei tarvitse luovuttaa tullitoimipaikkaan ulkomailta saapuneita

1) painotuoteristisiteitä, jotka

- a) ovat postikortin muotoisia tai sisältävät vain täysin arvottomia painotuotteita, tai
- b) sisältävät ristisiteinä maahan saapuvia päivälehtiä ja muita julkaisuja, jotka ilmestyvät kerran tai useammin kuin kerran viikossa; kuitenkin on niistä maista, joiden kanssa Suomella ei ole clearing-sopimusta (m. m. Ruotsi), saapuvat tällaisetkin lehtilähetykset luovutettava tullitoimipaikkaan, jos on aihetta olettaa lähetyksen saapuvan myyntitarkoituksessa; (postin kautta tilatut sanomalehdet ja aikakautiset julkaisut jätetään suoraan vastaanottajille);

2) tavaränäyteristisiteitä, joiden havaitaan sisältävän vain täysin arvottoman näytteen; sekä

3) asiakirjoja sisältäviä ristisiteitä.

Muut ulkomailta saapuvat ristisiteet sitävastoin on osoitepaikkakunnan postitoimipaikan, jos paikkakunnalla on tullitoimisto, tai muussa tapauksessa vaihtopostikonttorin annettava asianomaiseen tullitoimipaikkaan. Ristisiteen käsittely tapahtuu silloin noudattaen muutoin samaa menettelyä kuin ulkomaisen kirjetaksan sivulla 25 annettujen määräysten mukaan on voimassa ulkomailta saapuneiden kirjeiden (tullilipukkeella varustetut) käsittelystä.

Helsingissä, kesäkuun 10 päivänä 1943.

4. Kirjeet.

Jos ulkomailta saapunut kirje on varustettu tullilipukkeella, antaa osoitepaikkakunnan postitoimipaikka, jos paikkakunnalla on tullitoimisto, taikka muussa tapauksessa vaihtopostikonttori kirjeen asianomaiseen tullitoimipaikkaan siinä järjestyksessä kuin ulkomaisen kirjetaksan sivulla 25 on määrätty. Samoin menetellään, noudattaen äskenmainitulla kirjetaksan sivulla olevia ohjeita, jos kirjeen ulkoasu tai muut seikat antavat aihetta epäillä, että kirje, vaikkakaan siinä ei ole tullilipuketta, sisältää tavaraa taikka että kirjeessä saapuu maahan esim. postimerkkejä tai rahaa. Muuten ulkomailta saapuneet kirjeet jaetaan vastaanottajille suoraan ilman tulliselvitystä.

Pääjohtaja **S. J. Ahola.**

Toimistopäällikkö *Urho Talvitie.*